

סמל לובלסקי סטפן

2055865

בן יהודית ובנימין

נולד ב- ט"ז אב תש"ט 11.8.1949

התגייס לצה"ל באוגוסט 1968

שרת בגדוד "הבוקעים הראשון" (51)

נפל ב- ג' תמוז תש"ל 7.7.1970

במהלך תרגול עוצבתי בעת מילוי

תפקידו.

לובלסקי, סטפן

בן בנימין ויהודית. נולד ביום ט"ז באב תשי"ט (11.8.1949) בורשה בירת פולין. בשחר נעוריו, רחוק היה מן היהדות ולא ידע עדיין את חגות האנטישמית ואת הזלזול ביהודי. אולם בשנת 1957, כאשר מלאו לסטפן שמונה שנים, עבר גל של אנטישמיות על פולין. באותם הימים, עם שובו של גומולקה לשלטון, החליטו ההורים לראשונה להאיר את עיניו על מוצא עמו ועל ההיסטוריה המפוארת של עם ישראל ותולדותיו ואגב כך סיפרו לו על המכה שהנחיתה ישראל על מצרים במערכת סיני. דברי הוריו מילאו את לבו גאווה וכתוצאה מכך אמר בפסקנות: "העם היהודי הוא העם הגבוה והחזק ביותר בעולם". באותה שנה נסע אחיו הצעיר בן החמש עם סבתו לביקור בישראל ושהה ארבעה חודשים בקיבוץ שדות-ים, בבית הדוד והדודה. כאשר חזר לפולין, הייתה העברית שגורה בפיו והוא סיפר על שדות ועל ים, על מרחבים, חברים וחופש. אז הציע סטפן להוריו: "בואו וניסע לשם". ב-1960 החלו פיטורי יהודים ממשותיהם הממשלתיות. ההורים החליטו לשלוח את הילדים למחנה הקיט של "חברת התרבות של יהודי פולין". בקייטנות אלה ספגו הילדים מעט חינוך יהודי. שם, כאילו ממקור סמוי לעין, צצה בקרב הילדים ההכרה בייחודם הלאומי. לסטפן התגלה באחד הימים כי התלמידים הטובים והכישורניים ביותר בבית ספרו הם יהודים והוא התגאה בכך. ימים ספורים לפני יום השנה למרד גיטו ורשה נודע לסטפן כי מתארגנת קבוצת ילדים יהודיים לעשות עבודות ניקיון וסדר מסביב לאנדרטה של גיבורי הגיטו. סטפן הצטרף לקבוצה ושקד על עבודתו במסירות רבה לכבוד אלה שנתנו חייהם בעד עמם. כאשר שב הבייתה סיפר בהתרגשות על חוויותיו. באחד הימים הודיעו ההורים לסטפן כי הגישו בקשה לקבלת היתר יציאה כדי לעלות לישראל. תחילה הגיע סירוב ראשון ולאחריו סירוב שני, אולם מאבק ההורים על הזכות לעלייה לארץ נמשך ובמאי 1965 קיבלו ההורים את הרישיון לעזוב את פולין. בהגיעם לארץ, באוקטובר 1965, כבר החלה שנת הלימודים. לאחר שבועות מספר ופניות למשרדים שונים התקבל סטפן לאולפן בעין-חרוד (מאוחד). על אף שבתחילה התקשה סטפן בלימוד העברית ובהסתגלות לחיי החברה החדשים, הוא נקלט במהירות בחברה של בני הקיבוץ. שם שמע על גבורת החלוצים, על מלחמתם לגאולת האדמה, על מאבקם בטבע ואף בשכנים ובשודדים. שם חרש לראשונה את האדמה ועל כך גם כתב לחבריו שנותרו בורשה. דמות החלוץ שהלך אחרי המחרשה וידו האחת מחזקת ברובה קסמה לו.

בפברואר 1966 עברה המשפחה לגור בירושלים. עד לבחינות הבגרות נותרו לסטפן שנתיים והוא לא שלט עדיין בשפה והחומר שהיה עליו להספיק ללמוד היה רב! אך הוא התמיד בלימודיו ולא התייאש. הוא השכיל להשתלב במלוא המרץ בחיים החדשים וכאילו כרת ברית עם השפה ועם מנהגי המקום. הוא נטה ללימודים החומאניים, על אף שהחל ללמוד במגמה הריאלית. המעבר ממגמה למגמה חייב ידיעה עמוקה יותר של הלשון העברית ותרבותה, אך סטפן לא הרפה מהמקצועות הקשים (כגון: תנ"ך, דקדוק, תלמוד וספרות). הוא שקע בלימודים והשקיע בהם את כל מרצו. למרות קשייו מצא פנאי לבלות עם חברים ולהתבדר בנשפים. זמן קצר

לאחר עלייתו ארצה, השתתף בצעדת ארבעת הימים והמשיך להשתתף בצעדות עד שסיים את לימודיו התיכוניים. הוא היה גאה על כך ויחד עם המדליות הביא עימו הביתה אוצר של חוויות, וסיפורים על החברה, חנוך ושירים. בעיצומן של ההכנות לבחינות הבגרות פרצה מלחמת ששת הימים. סטפן, שהיה אז בן שבע עשרה בלבד, עזר בהעברת אנשים מבית "מושב זקנים" הקרוב אל המקלט. נצחון צה"ל היה לו מקור לעבודה. הוא גם השתכר מעט לקניית מתנות לבני המשפחה והספיק עוד לצאת לאילת ימים מספר, שם חוקסס מן חנוך הנפלא ומן הסביבה.

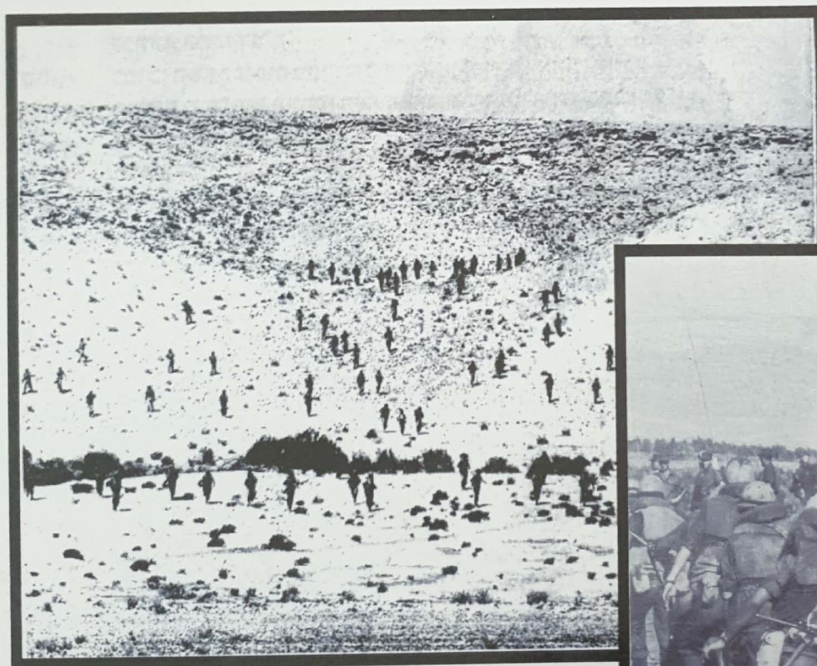
הוא גויס לצה"ל במחצית אוגוסט 1968 והוצב ב"גולני". סטפן רצה מאוד לשרת בחיל-הים, כי האמין שבחיל זה יוכל לתרום את מלוא יכולתו, אולם עד מהרה למד לאהוב את יחידתו ולהתגאות בה. בתקופת הטירונות היה זוכה לחופשות שלא מן המניין בשל היותו חייל מצטיין. לאחר סיום הטירונות הוא נשלח לקורס מפקדי כיתות. המג"ד סיפר להוריו כי התפעל מכושר מנהיגותו של סטפן. חייל אחד סיפר בפשטות כי "הכל אהבו אותו: מעולם לא הטרד אותנו, כשדרש למלא משימה היה טעם בדברים: כשהיה צורך הפשיל הוא ראשון את השרוולים, והוא היה לנו לדוגמה". ביום העצמאות של שנת 1969 בא לירושלים עם יחידתו, אך הביתה לא הגיע כי שעתו לא הייתה פנויה, עקב תפקידי השמירה והאבטחה שהוטלו על יחידתו. הוא השתתף בפשיטה על ג'יב-רוס (הר דוב), נפצע, אך המשיך הלאה. הוא נפצע שנית, והפעם פקד עליו המפקד לא לנוע עד אשר יחלצו אותו באלונקה, אך סטפן לא רצה שישאו אותו והוא נע בכוחות עצמו לעבר המסוק שבא לחלצו כשהוא זב דם. כשהודיעו לו, לאחר מכן, כי עומדים להוריד את ה"פרופיל" הרפואי שלו לתקופה של שישה חודשים, עשה ככל אשר ביכולתו למנוע זאת ודרש כי יישלח לקורס קצינים. הוא נסע אפילו לבסיס, כדי לוודא כי אמנם נתקבל. הוא הצליח להתחיל את הקורס במועד שנקבע. עם זאת, לא יכול היה להתמיד באימונים המפרכים במשך זמן רב. הפצעים לא נרפאו ואך הכאיבו- והוא חייב היה להימנע מן התרגילים. לבסוף חזר הביתה וסיפר בצער כי אינו ממשיך בקורס. הוא חזר ליחידתו שהייתה מוצבת אותה שעה על גדות התעלה מצפון לקנטרה. הוא לא הרבה לכתוב באותם שבועות ארוכים ומורטי-עצבים. כאשר היה מגיע הביתה, בשעת לילה מאוחרת, וחוזר למחרת בבוקר, לא היה מרבה לספר על המתרחש בתזית, כי "מדוע אספר לכם? כדי שתתרגשו עוד יותר?" ביום ג' בתמוז תש"ל (7.7.1970), נפל סטפן ליד שפך הירדן, מול אלמגור, בעת מילוי תפקידו והובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי שעל הר-הרצל בירושלים.

במכתב תנחומים להורים השכולים, כתב מפקדו: "סטפן שירת תחת פיקודי כסמל בפלוגה בגדוד הבוקעים הראשון. בתקופת שירותו היה שותף לפעילות המבצעית של הפלוגה והשתתף במספר רב של פעולות מעבר לגבול באחת מפעולות אלו נפצע וכשהחלים חזר לפלוגה ולפי בקשתו השתתף בפעולות נוספות. סטפן היה מלא דאגה ומסירות לפקודיו, אחראי ובעל יוזמה שאפיינה אותו מיתר מפקדי הפלוגה. הוא היה גאה מאוד ביחידתו, וכמובן בתפקידו. בשל תכונות אלו התקדם במהרה הן בתפקידו והן בדרגתו. הוא קיבל עליו כל משימה בנאמנות ולשביעות רצון כל מפקדיו. היה נערץ על פקודיו וזכה להערכות כל מפקדיו".

לאחר נפילתו יצא לאור ספר לזכרו בשם "בראשית הדרך", ביוזמת המשפחה ומכריו הרבים: על קרקעות קיבוץ שדות-ים, מקום שסטפן כה אהב, נטעה חורשה של 1000 עצים להנצחת שמו: "ולא יכרת שם המת מעם אחיו ומשער מקומו" (רות ד' 10).

"יהי זכרו ברוך"

אימון ושיגרה בשנות ה-70

בילדותו....

יקירי

כמעט שנה עברה מיום שכתבתי לך בפעם האחרונה. בתקופה זו עברו עלינו דברים רבים ואיני יודעת כמה להתחיל. זוכרת אני את יום הראשון בבקר האחרון שלך. ליויתי אותך אל הדלת. נשקתי אותך והחלקתי על ראשך. כה רצון. זך יופה היית. אך רחוק מאתנו. על מה הדברות. כפי. כבוקר. זהו מדוע הייתה דאגה על פניך? האם חשתי שלא תשוב עוד הביתה? כשאני מעלה בזיכרוני את ביקורך האחרון בכית. נדמה לי. משום מה. שידעת מה עתיד לקרות לך ולנו שלושה ימים אחרי כן. עודני שומעת את קולך המתחנן: "אמא'לה חני לי לישון. אני צייף". יאנק שאל אותך אז "אם כן סטפן. האם כבר החלטת מה תעשה כששתחרר מהצבא?". ואתה ענית "עוד נשאר עוד זמן רב כל כך. דברים רבים עלולים עוד לקרות בשנה זו".

האומנם ידעת?

חמודי. איני רוצה לספר לך סיפורים עצובים. לא אהבת עצבות. היית בריא. גבוה. יפה וצעיר. אהבת לצחוק. הייתה כך שמחת חיים. לפעמים חשכתי שאינך רציני כדי הצורך. היית בן שלוש. חמש. שבע. שבע-עשרה. ואני חששתי שאינך בשל מספיק על פי גילך. ציפיתי שתהיה מבוגר יותר. טעיתי. רציני ואחראי היית מרבית שנותיך. אך חשוב יותר. היית בעל לב מרגיש. ישר וטהר-לב.

חיך עברו עליך כלהבה. כשלהבת עצומת חום ואור הנדלקת מהר וכבה כהרף עין. כשאני חוגה כך אני רואה ילד יפה ובריא. כעצם. מצולם לא גרמת לי להתחבט בכעצות קשות ביחס לגידולך ולהתפתחותך. היית נוח לבריות כתינוק וכזאטוט. ואיש רעים להתרועע כנער. איני זוכרת דבר רע אחד שצוללת. אמת. פה ושם התעצבנתי. לעיתים צעקתי ופעם-פעמיים הרמתי יד. אבל אתה הרי יודע: זה לא היה ברצינות. זה היה. סתם. כך. האופי שלי. פשוט. תגובה מהירה. מהירה. מהירה מדי של מבוכה. של התפרצות פזיזה. לא. לא נהגתי בהתאם לכלליה של תורת הפדגוגיה...

באמת. אהובי. רק רציני שתגדל ותהיה אנושי. נכון וישר דרך. וכך היה. כן. היית לאדם טוב. יפה מכפנים ומבחוץ. לכ פתוח היה לך וגם ראש פתוח. ומעל לכל הרבה הרבה רגש והבנה לזולתך ולכל הסובב אותך. העולם היה עולמך. יקירי. אך לא הספקת להתחיל... וכבר סיימת: זה עתה נהיית... והנה. אינך עוד.

קטנטני שלי עם שיער בהיר וציניים כחולות שידעו לבכות ולצחוק-לבכות ולצחוק גם יחד. ידעת להתווכח כאיש מבוגר. ורגע אחד אחרי כן לשכב על ידי על המיטה ולהירדם כתינוק. היית חזק. סבלני. חייל מצולה. ועם זאת נמלאת חרדה כאשר רופא השיניים ביקר שתפתח את הפה לצורך טיפול.

אהבת את הבית שלך. שמרת על כל חפץ בו. אך גם יכולת להתרחק מאתנו. לא לכתוב ולהעמיד פנים שלא איכפת לך.

מצולם לא דאגתי לעתידך. בטחתי בך. כשיקולריך ובגורלך. כיוון שהיית בריא. שלם. טוב. חרוץ. אמיץ וישר. הרי העולם שייך לאנשים שכמותך.

טעיתי טעות מרה. העולם אינו לך. אהובי. קטנטני הגדול אינך עוד כינינו.

נשאר לנו רק זכרך. זכר אישיותך הכבירה. ואת זכרך נשמור ונכבד.

אמא

קשה לי לכתוב עליי בזמן עבר ...

קשה לי לכתוב עליי, קשה לי לכתוב עליי בזמן עבר.
אפשר לספר על חיובי, על שמחת החיים שפעמה בו, על
קורטוב התמימות שהיה טבוע בעפשו, אך בעיקר עומדת לפני
תכונה אחת, אשר יחדה אותו מכל מי שהכרתי אי פעם,
ובלעדיה אני אוהבת את זכרו הטוב שלו כל כך.

הוא היה סתם כך איש טוב.

היה בו משהו בלתי טבעי, ידועותי. הוא אפילו האמין בכני
אדם ובכוונותיהם הטובות. כאשר התכוון כך בעיניו הכחולות
מאוד, קשה היה לא להיבדק באמונה זו. דעותי אלו חשבת
דעצמי, שנפשו הרגישה ואפו החסון היו נאוד.

הוא היה חבר טוב. כשהוא אהב, אהב בכל הלב, בלא
חשבוטת

יכולת לדבר אתו תמיד, יכולת להשיח בפניו על כל מה
שרכז על לבק ולהיות בטוח שדעוץ לא יאזג.

היט קרובים. זכור לי היום בו סטפן התנ"ס, זכורות לי
ההתרשטות והשמחה.

עם כל חופשה חזר מרוצה מיעודו הצבאי, מצא את מקומו
בחי"ל שיועד לו, בין חברים חדשים.

סטפן רכש ידידים בקלות היה אהוב על כל מי שהכירו.
סטפן...קשה לי לכתוב עליי בזמן עבר.

ד"ר פרי

חברים מספרים על סטפן

אומרים עליו שהיה טוב והזן וחמד וחייכן. אומרים שהיה זכוה, 'פרפה, ונפלא.
אומרים שהיה אהוב ושאהב לאהוב... שמא אין כאן בדת' אם אינא' צ'יה
שכ'עכב?

החברים 'פתיעו כוואב', אך אין זה כקו סטפן היה כל מה שאמרו עליו, יותר
מזה. הוא היה מאותם הכוואבים אשר זכה לשבחים גם בחייו.
היית' מגריכו. מאז שהכרתו לא פסק מדחפת'ע אות'. הוא עשה כ"שנו ועם
זאת, חוש ההומור הקיק שלו ועדיטו הטבעית הפכוהו למסמר בכל התכנסות.
הוא עשה רכרוכי, אך עצותיו שיקמו לא אחת חברי בצרה. הוא התחבט בקש"
השפה, אך היה בין הכוואבים שהוציאו את תעופת הכפזרות שלהם במכה הראשונה.
הוא עשה חלש, אך הליע לאחת היחידות המוכחרות בצבא, ואם הצ'יה כה. הוא
הפתיע כל הזמן.

אך את ההפתעה המעצעת ביותר שמר על צסול. הוא הליק לו ללא הכרה,
הליק לו והשאר אותנו מיותמים.

...יסדה לי האל על צפוטת ליב', אך 'קרא לי עיין שאשא: אם אמנם טכר
שמישהו "פול", מבוע זה צריק הפור ליפול על הטוב שבכואב:

שאלו אדכב

לכאורה הוא איש עוב כיניט, אך מבוע רואים את אותו יום-יום,
שעה-שעה, בכל מעשינו:

ימים קשים עברו עליו ועליו על גדות התעלה בין פזל לפזל היה נשמע קולו
המרזיע המעובה תחת השפעתו ושידוריו עלה המוראד תמיד, ובכריו כמסב רוח
קרירה ביזם לזהט.

סמך היה לטוב. תמיד היתה זרועו מושטת לעברה. מעולם לא היסס לסייע על
אפילו כרוך היה החבר בסיכון וכמאמל רב.

גם כרזעו האחרונים לא אכב קור רוחו, אומל' זכו ותושיתו: הרזיע את חבריו
לצסון וניסה לעובבם.

לעולם יחיה זכרו אתנו. מקום כבוב שמור לו בזכו של כל אחד ואחד מעמנו.

'קי' ליבה, ענת' אבי

הייתי מזרנו הראשונה בישראל

זמן קצר לאחר בואו ארצה למד סטפן במושך החדש אחד באולסן ב"עין-חרוד". הייתי מזרנו הראשונה בישראל. אהבתי כיוון שאהבת אני את מישרי המבט, את אלה שקומתם זקופה ולבם תמים. בימים הראשונים אצלנו הייתה לו קיטי לפת, אך זמן מה אחרי כן העדיף להתמודד עם הסובב אותו, עם עולמו החדש, בעצמו.

שמור עימי כתב יד, כתב יד עברי שאף בראשית צעדיו אינו מגשש אלא זורם בבטחה. האותיות גדולות, מלאות, כמזחן כמבטו הישיר, הבהיר, הכנת, כקולו הרם והבוטח, כהזינתו הנינוחה כפי שגרשמה בזיכרוני. אור זניחה של טרם בגרות. מה רב הכאב עתה עם לכתו.

חנה ציזלינג

סטפן בירושלים, 1965

מגן דוד אדום בישראל
שרותי הדם

7-2/69

תאריך

56 4/4

מס' ביומן הלקיחה

לכב'

2055865

מס' אישי

שם ומשפחה

הוריה

צה"ל

אשור מספר № 97781

הננו מאשרים בזה, כי ביום תרמת מדמך לשרותי הדם של מגן דוד אדום.
תרומת-דם זו מקנה לך את הזכות לקבל דם בשעת הצורך למשך שנה אחת מיום תרומת הדם,
עבורך ועבור בני משפחתך (אשה, בעל, ילדים והורים, אחים ואחיות).

בשעת הצורך נא לפנות לסניף מ.ד.א. הקרוב, להציג אשור זה בלווית מכתב מבית החולים
המציין את שם החולה הנמנה למשפחת החייל ומספר מנות הדם להן הוא נזקק.

בכבוד רב,

מגן דוד אדום בישראל

טופס מ.ד.א. 591-מ"מ 33.0122

(Be-reshit ha-derekh)

בראשית הדרך; לזכר סמפן לובלסקי. ירושלים, הוצאת ההורים
ומכריו, 1971.

78 p. illus. 24 cm. IL5.00

"מעבודותיו של סמפן": p. 61-72.

1. Lubelski, Stefan, 1949-1970.

I. Lubelski, Stefan, 1949-1970.

CT1919.P38L822

76-954190

Library of Congress

73 [2]

HE

צעדת 4 הימים

תשכ"ו - 1966

גדנ"ע

תעודה

ניתנת בזה

לובלסקי ססן

לאות השתתפות בצעדה

השכר
1966
אליהו
אליהו
מפקד צעדה תשכ"ו

12

מכתב ממופקד היחידה

צבא הגנה לישראל

יחידה 73 9466

ה' תש"ז ת"ז

אחרי סטפן אבסקי מ"ר

בנים סטפן נפ"ל בל"ה אלו מביאנו בתצ"ה לכן ביום
היום שליש י' הולדת מ"ה.

סטפן שנה חמה נפ"ל כסא בפלמ"ח א' הציג
הבוקרים הראשון. בלשן תקופה שלט היה מנהל ספקיות האבדן.
אמר בדבר הפלמ"ח, והלחם האמיתי זה של ספקיות אלה
אמרו. באותה אפוא אלו נפ"ל וכליחשים חזר צה"ל ופ"ל
בקלל הלחם בפלמ"ח ויספג.

סטפן היה אדם אגרי ואמור אפ"ל, אחרי נפ"ל
יוזם לאפ"ל אלו אחר אפ"ל הפלמ"ח הוא היה אגרי אגרי
החיילים וכללן במשקל. בשל תבואה אלו התקדם באגריה ון
התבואה וכן בדוגל.

הוא קבל אלו כן אמור אבדן אגרי אפ"ל ואפ"ל
בין כן אפ"ל היה נק"ל אן פ"ל וזה אפ"ל כן
אפ"ל.

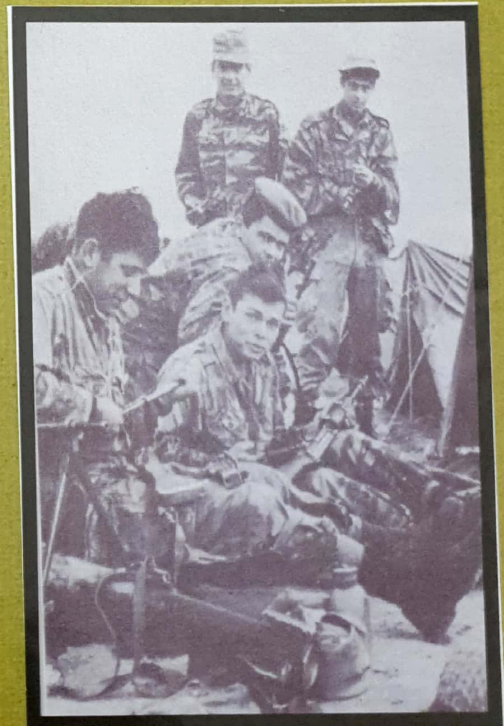
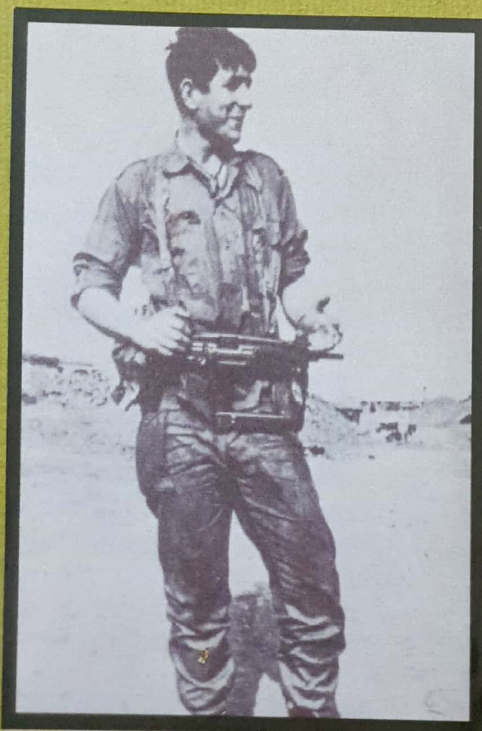
הוא נפ"ל בל"ה לפיכך אן כח"ל בל"ה חת"ל חת"ל
ויחד אלו זה נפ"ל אלו לויים אפ"ל.

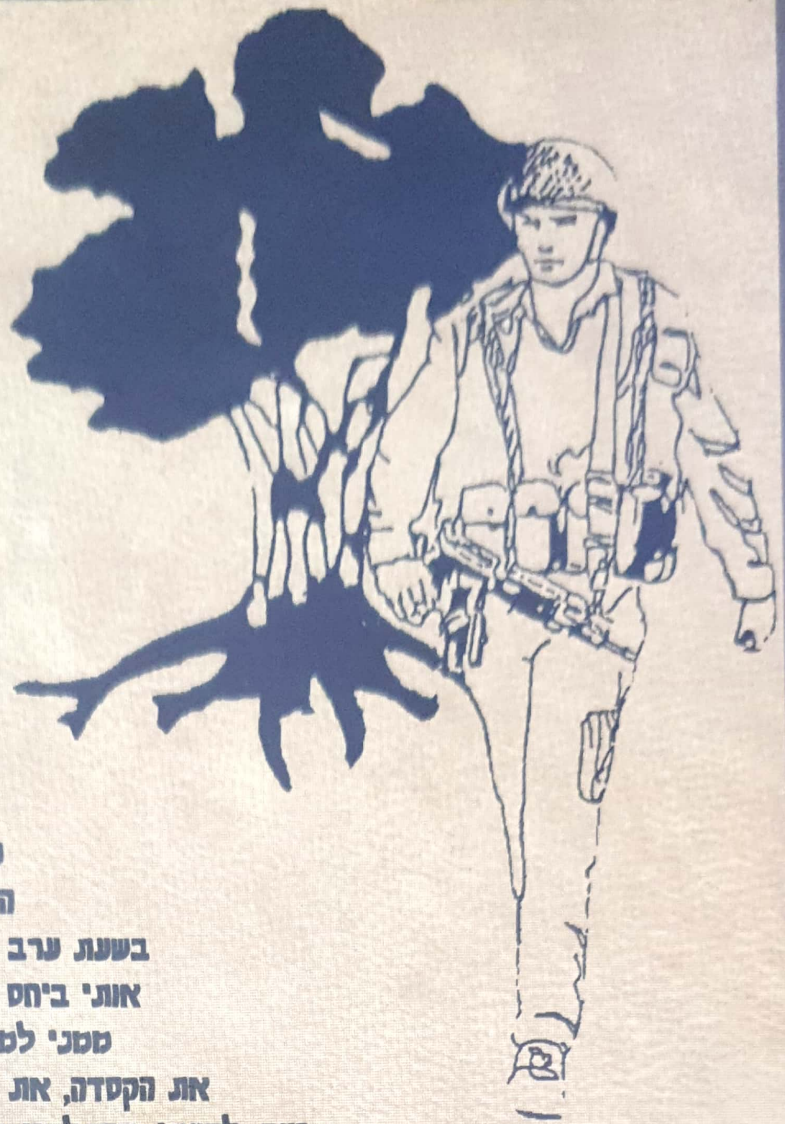
אולד היא אבדן חל"ה וכללן

סדור הבוקרים הראשון אבדן אגרי.

נ"ל בל"ה חת"ל
אגרי חת"ל

תמונות משירותו הצבאי

דאב-

כאשר הצטרפתי אני להולני
היה הוא כבר ותיק. כשהגעתי
בשעת ערב מאוחרת קיבל אותי והדריך
אותי ביחס להוראות הקבע של היחידה.
מסני לטדתי איך מסדרים את החגור,
את הקסדה, את המיטה, ועוד. הוא היה טירון
טוב, לדעתי, שהתלבט ברצונו הכנה לעזור לחברים,
בעיקר לחבריו לאוהל. הבנתי שהוא התחיל להשלים
עם המעבר ליחידה זו וכי, בעצם, מעז יצא סתוק,
זאת אומרת, שהפיק בסופו של דבר סיפוק ותועלת
מהמצאותו בחטיבה. כסירונים נהגנו לעיתים להשתמש
מתפקידים שונים, להתפרפר, בעיקר במסעות, וכאשר הוטל עלינו לסחוב
אלונקות. אך לא סטפן, מעולם לא הרשה זאת לעצמו. כאשר שמעתי הערב את
החבריא טן החווה, אסרתי בלבי, הרבה לא אוכל לחדש כאן. את חברותיותו
ואת מנהיגותו השקטה והרגועה של סטפן הכרתם כבר כאן. כזה היה גם בנינו.
פעם צריכים היינו לרוץ לאורך קילומטרים רבים. ימים מספר לפני כן קיבל
מכת שמש, והיה תשוש למדי. אך לא דרש שישחררו אותו מן הריצה. רבים נפלו
בריצה זו שנערכה בימים לוהטים מאוד. ואילו הוא, שהיה חלש, העדיף לרוץ
דווקא במאסף ולעודד את הבחורים שעמדו להישבר.
לאחר תשעה חודשים היה לסם-כך ופיקוד הגדוד תכנן לשלוח אותו להדרכה
בפלוגת טירונים, הכירו שהיה בו כישרון לכך. אך סטפן ביקש שיעבירו אותו
לפלוגה מבצעית, רצה לתפוס מוצב, לשמור על גבול. זה היה נקרא אצלו
לתת, לא להתעסק עם טירונים. אבל זה לא עזר לו. פקודה היא פקודה, וסטפן
היה לסדרך.

לוחם ארתי

צִיּוֹן-

נלחם זו היתה גחית קיקוד, וכך היתה מפקדו במשך שנה אחת, שנה האחרונה. הוא הדיע אלינו כמכ לא מנוסה בעלמה מבצעת הנמצאות חלק ניכר מאוד מדטן שירותה לאורך הקודם ברמת הגולן, בית שאן, תגלית סחף ומקומות אחרים. מפעם לפעם יוצאת הפלמה לאימונים מרכזים אימוני קיץ ודמוני חורף.

במשך מחזור של אימונים חטיבתיים מרכזים נערכים תרגילים טכניים, החל מאימון הפרט וכלה באימון עוצבת. מחלקה, וכך הלאה, עד שטח שלב האימון העוצבתי. כאשר הדיע אלינו סטפן יצאנו לאחד האימונים האלה, ובמסגרתו חל והליך הסתגלותו לפולני. אך הם הכירו אתנו. אך נוכחתי לדעת כי אפשר לסטפן עלינו.

בעיצומם של האימונים הטילו עלינו את הפעולה באזור האבל רוס נור דב, בתוך פתחלנד, הפעולה בה נפצע סטפן לראשונה. מטרת הפעולה היתה השמדת קני החבלנים באזור, גסיסה, כיון שלא היתה שום כוונה להחזיק בשטח.

היעד נמצא על קו הגבול שלנו עם לבנון, יצאנו לפעולה הדי בשמונה בדצמבר 1968 בלילה. לאחר גשע שעות הליכה בחסות החשיכה, עמוסים ציוד ותחמושת, זיהינו לפנינו את המקום. היה זה בשעה 6.00 בבוקר.

לאחר ריכוך ארטילרי הסתערנו על היעד. סטפן היה בכוח שהיה יחד איתי. תקפנו את היעד בשלושה כוחות שהתפצלו למשימות שונות. המשימה הראשונה, חיסול עמדה, בוצעה. כאשר סימנו אותה קיבלנו את אהפית וסטפן נפצע בכותף.

הוא היה לידי ואמר: ציון, נפצעת. אני מדהימאמר, לא צעק, אלא פשוט הודיע. הנהרתי אותו כי האוהל מאחורינו, שהיה מלא תחמושת של החבלנים, עומד להתפוצץ. הוריתי לו להתגלגל אחורנית ולמצוא מסתור. הוא ניסה לדוד ואז נפצע שנית.

הם נכשיו אמר נפצעת, שוב, מטש ביבושת, מבלי לעורר בהלה סביבו. לידי נפגעו ארבעה בחורים נוספים, ביניהם עמרם, הממ, שנמצא איתנו כאן, אך אנחנו המשכנו לבצע את המשימות והשאירו את הפצועים אחרינו.

כוח אחר הוקצה לחלץ אותם. באותו ערב נפגשתי בו שנית בבית חולים בחיפה. הוא התעניין לדעת בפרטי הפעולה אחרי שנפצע וביקש שאחיד אותו לדוד טייד. הוא היה לוחם אמיתי. שבנו לשמרת האימונים ואילו הוא נאלץ, למרות טחאותי, להוסיף ולשכב בבית החולים ולהיכנס אחרי תקופת החלמה לבית מרחו צבאי. הרופא בבית החולים הציע לו לפנות לועדה רפואית ולדרוש הורדת הפרופיל. סטפן, נדמה לי, אף לא עיין בהצעה ברצינות. הוא רצה לשוב אלינו, טיילו הורדת הפרופיל היתה כרוכה בהיכנתו למובניק בתפקיד עורף.

בסופו של דבר הדי יוצא איתנו לפשיטה נוספת, הפעם בכפר קלעא.

מומכת ביז...

איך האט מקבל אט הכל אלא עוררין:
... בגרמי ביום הכיפורים ביום הכניסה אליך, הרי ביום זה לא מאמינים וזמן רב עומד
ארשתנו בעוד כמה שעות יסגייס צום יום הכיפורים. אינני צם, מעולם לא צמתי ואינני יכול
אננס אט עצמי לקיים דבר שאינני מאמין בו.
האזהאים רוקים בדובס. רוב הגברה מפללים בבית הכנסת וכפרת עוונות שצברו במשך
השנה. בן גפילה ופילה הם גוצרים אלה ואז מגילים הוויכוחים הסוערים על עצם הדת
על גובר הצום, על אמונה וכפירה וכו'...

אני מודה לכם על מכתבכם האגרון. דבר אחד הפליא אותי במכתב של אטא ואבא: גושבני
שלא הבנתם את היחס שלי לצבא. אין זה נכון שאני מאוכזב מהצבא, שקשה לי. פשוט.
כשהייתי נמצא בבית בוואשה - נעים לו. הוא עם ההורים, בגברת הנערה, טוב לו והוא
רוצה שיהיה כך תמיד. אך אז מסיקו מכאן שאני במצב רוח מדוכדך. אני מקווה שאתם
מבינים אותי: פשוט בבית כל אחד מרגיש יותר טוב...

(מכתב להורים, נובמבר 1969)

במכתב אגרי ניתוח שעברה האם:
... אני מקווה שאטא כבר מרגישה טוב ובימים האלה תמצור הביתה. ביום שקדם לביקורי
אצלה הייתי במשמרת של 10 שעות בלילה. היה נורא קר. אגרי גצות גושבני שבדוקר אמצא
פה במקומי פסל של קריג. לא ישנו כל הלילה, והגענו למנה סגוטים לעמרי. אמצאנו. היום שבת
ואפשר לנח.

מה נשמע אצלכם? איך מרגישה אטא אגרי הניתוח?
אם אטא כבר בבית אז תענו לה לעבוד: רגצו, בשאו, נקו- עשו הכל בעצמכם...
אגרי שנפצס, אגרי שמצי ליגידנו דאגנו או כל הצמין. הן היו לו עוד רסיסים בזאפו שאי
אפשר היה להוציא. הגשבה של סטפן הייתה קצרה מאוד.
... אין מה לדאוג. הכל בסדר. ממשיכים את התרגילים. ממשיך לאכול אבק וגול- הכל בסדר.
אז דאגה.

מה נשמע אצלכם? איך פטרי? נשיקות אכולכם...
היה זה המכתב האגרון מ-28.6.70.

מכתבי תנחומים

דכבדו מר לובלסקי,
מר לובלסקי הנכבד והנערץ,
אני יודעת 'פה מאוה שכל
המילים בעולם לא תעבורנה,
אבל רציתי להגיד לך כי בכל
דעי אני משתתפת בצערך
הטרא על אבדתכם האכזרית
כל כך אכזרית כואלת.

שולמית רבי

8 ביולי, 1970

מר לובלסקי היקר,
כל חברי המכון ליהדות זמננו
שמענו בצער עמוק על נפילת
בך סטפן ז"ל.
יודעים אנו שאין תנחומים להורים
שכולים אך קבל נא הכעה זו
של השתתפות כנה מצידו ומצד
חברי המכון ביגונך וביגון
המשפחה.

בכבוד רב,

שמעון הרמן

האוניברסיטה העברית בירושלים

המכון ליהדות זמננו

8 ביולי, 1970

משפחת לובלסקי היקרה,
בצער רב שמעתי על האסון הכבד
שפקד אותכם. אין מילים בפי. אני
יודע שאין נחמה בפי ולא יכולה
להיות נחמה בשבילנו שהאמנו
שאין מות קדושה, שקדושים רק
החיים. אבל זהו הגורל העיוור. אם
השתתפות בצער אומרת משהו,
תדעו שאנו אתכם, שהיינו רוצים
לנחם אותכם, לו ידענו איל.

שלכם בדידות,

פרידה ויוסף הלר

9.7.1970

לובלסקי היקר,
רק כעת הגיעה אלי הידיעה המרה על
נפילת בנכם-וועזעתי עד היסוד.
ידעתי את דרך חייכם, ושמחתי תמיד
לשמע על השתתפותכם בחיי הארץ.
וכזה-פקד אתכם האסון.
אין מילים בפי, יש מעט סעם למלים
במקרה כזה. למודי נסין אנו מהו
שכול, ויודעים עד כמה אין ניחומים.
אבקשך למסור רגשי השתתפותנו
באבלכם לרעיתך ולבני המשפחה, ורק
אחת מכל לאמר: היו חוקים!

שלכם,

לוסקה וישראל אוסיקר

26 ביולי, 1970

**הילוי אנדרטה וטקס לזכרם של פלוגה
א בגדוד 51 בין חללים אלו נפל סמל
לובלסקי סטפאן זל במהלך תרגיל
עוצבתי בשנק הירדן.**

האנדרטה לזכרם של פלוגה א, גדוד 51

התכנסות לקראת הסרת הלוט

נציה' המשפחות
השכולות נוטעים
עצי דית לזכר
חמשת הנופלים

מפקד הפלוגה
דאז אלון משנה
במיל ציון דיו
נואם לזכרם.

**הילוי האנדרטה
לזכרם של
הבנים**

אזור נפילתם של הבנים- שך הירדן בצפון הכינרת

**מפקד חטיבת גולני
דאד אלון משנה
במיל יהודה גולן
אשנפלד נוטע עץ
לזכרם של הבנים**

סטפן, מגנדי וגזילי נפלו בעת תרגול הטיבתי שסיים את אימון הקיץ של
 שנת 1970. האנדרטה צופה על המקום בו נפלו. הייתי אז מפקד המחלקה
 שלהם, וחדש לפני סיום הטרות שלי, ולאחר כשנה בתפקיד המי"מ.
 שלושים וחמש שנים עברו. המון פרטים נשכחו, אבל עדיין אני רואה אותם,
 את סטפן, את בנימין מגנדי ואת אברהם גזילי כפי שהיו אז, ילדים בני
 חסע עשרה ועשרים. מחייכים ויפים, יותר צעירים מילדינו היום.
 אני זוכר את סטפן, סמל המחלקה שהגיע לפלוגה פחות או יותר באותה
 תקופה שבה הגעתי אני כמי"מ צעיר והוא כמי"כ טרי וירוק. עברנו את חבלי
 הקליטה וההסתגלות ביחד. סטפן היה עבורי חבר וידיד. לאחר הפציעה
 בפעולה בג'בל רוס, הוא נלחם על מנת לחזור לפלוגה למרות שסבל לא
 מעט כאבים, כתוצאה מהפציעה.
 בנימין מגנדי, מגנדי קראנו לו, זכור לי כחייל למחפית, תמיד נכון לכל
 משימה. אם זכרנו אינו מטעני, הוא היה מקלעניסט, והתמזנה שיתקדחה
 לי בראש היא מגנדי עם הטרוניסטור, אותו תרמיל כבד המכיל 10
 מחסניות. גבוה ושיקט ובעל כושר מצוין. אינני זוכר את מגנדי מתחזקת, כל
 משימה קיבל בחיוך וברצון.
 לאברהם גזילי, גם לו קראנו בשם המשפחה "גזילי", היו קשיי קליטה
 במחלקה, ואני זוכר כי בתחילה הייתי בטוח כי הגיע עוד חייל בעייתי.
 ייתכן אפילו, ובאמת כבר איני זוכר פרטים, כי הועמד למפוטט משמעותי
 כזה או אחר אצל ציון המי"פ. אבל לאט לאט, ובעיקר באותו אימון הקיץ
 האחרון, התגלה גזילי כחבר אמיתי וכחייל נהדר, פתאום נעלמו כל
 הבעיות וגזילי הפך למזכיר חברתי במחלקה.
 שלושים וחמש שנים עברו, אלפי חללים נפלו מאז, במלחמת יום כיפור,
 במלחמת לבנון, באינתיפדה, בין המלחמות, ולדאמנו גם ביותר מדי
 תאונות אימונים. חלק מחברינו, גם בין הנוכחים כאן הפכו בינתיים לחוזרים
 שכולים. אין מילות נחמה בפי, גם אחרי כל כך הרבה שנים פעעיהם של
 בני המשפחות אינם מגלדים. אנחנו החברים יכולים רק להבטיח כי איננו
 שוכחים אותם.
 בהזדמנות זו, אני רוצה להביע תודה מקרב לב לעיון, אשר נשאר נאמן
 לתפקידו כמי"פ, לא חסך מאמץ, יום, ודחף, ושכנע, פעל ללא ליאות וגייס
 סיוע, ובסוף ניצח את כולם והביא להקמת אנדרטה זו.

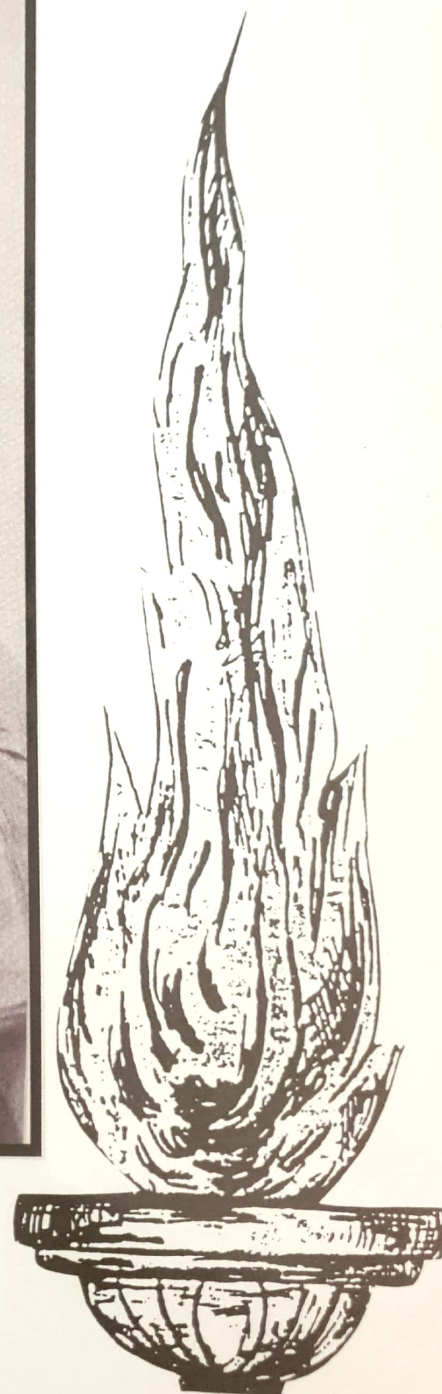
סמל מחלקה

51 2124 N'N

פאזה 4, מחלקה 3

סטפאן לובלסקי

זל

וזרח כוכב

ונולד אדם

ופרח כפרח

ונבל כפרח

והוא איננו.....